

Rehtori Jari Kuusiston puhe Vaasan yliopiston lukuvuoden avajaisissa 3.9.2018

Hyvät yliopistolaiset, arvoisat juhlavieraat ja juhlapuhuja.
Lämpimästi tervetuloa Vaasan yliopiston uuden lukuvuoden avajaisiin.

It is a great pleasure to welcome you all, our staff, students and distinguished guests to the opening ceremony of the University of Vaasa. Today we will start the University's 50th anniversary celebration week. You are most welcome to Vaasa Campus Festival and the Conferment ceremony later this week.

During the coming months you can expect more exciting and positive news from the University, so stay tuned.

Hyvät kuulijat, Vaasan yliopiston 50-vuotisjuhlavuosi huipentuu tänään alkavaan juhlaiviikkoon. Se on täynnä erilaisia juhlatapahtumia. Keskiviikkona meillä on Vaasa Campus Festival ja torstaina alkavat promootiojuhlallisuuudet. Kaupungin kirjastossa on myös avoinna Vaasan yliopiston historiaa esittelevä valokuvanäyttely.

Johdanto

On hienoa, että Suomen talous jatkaa hyvällä kasvu-uralla. Sen sijaan korkeakoulujen budjeteissa on usean vuoden ajan ollut laskeva trendi. Julkinen tutkimus-, ja innovaatorahoitus ovat edelleen merkittävästi alemmalla tasolla kuin takavuosina.

Toiveita herättää se, että tutkimus ja koulutus nähdään taas välttämättömänä investointina, joiden varaan Suomen menestys ja hyvinvointi rakentuvat.

Uusi organisaatio vie strategiamme käytäntöön.

Vaasan yliopiston strategiaa toteuttaa uusittu organisaatio. Se on entistä matalampi ja ammattijohtamista painottava. Näin voimme turvata parhaat mahdolliset työ- ja opiskeluolosuhteet. Yliopiston uudistuminen on kaikkien yliopistolaisten yhteinen projekti, jonka toteuttamiseen tarvitaan jokaisen panosta.

Uuden strategiamme mukaiset tutkimuksen painoalat ovat hyvin ajan hermolla. Johtaminen ja muutos, rahoitus ja taloudellinen päätöksenteko, sekä energia ja kestävä kehitys peilaavat erinomaisesti megatrendejä, jotka muovaavat ympäröivää maailmaamme.

Uudet akateemiset yksikkömme ovat: Johtaminen, Laskentatoimi ja rahoitus, Markkinointi ja viestintä sekä Teknologia ja innovaatiot. Kaikki uudet akateemiset yksiköt ovat päässeet hyvin liikkeelle ja ovat parhaillaan uudistamassa koulutusta ja tehostamassa tutkimustoimintaansa.

Vaasan yliopisto investoi mittavasti tutkimukseen. Rekrytoimme parhaillaan 20 tutkijaa, joille olemme luoneet houkuttelevat professuuriin tähtäävät urapolut.

Uudet tutkimusalustamme suuntaavat toimintaamme kohti keskeisiä globaaleja haasteita. VEBIC keskittyy energiamuutoksen tutkimukseen monitieteisesti tekniikan, liiketoiminnan ja yhteiskunnan näkökulmasta. Uudet moottori-, polttoaine- ja smart grid -laboratoriot ovat jo käytössä.

Digitaalinen talous -tutkimusalusta luo ymmärrystä siitä, miten uudet teknologiat muuttavat työtehtäviä, organisaatioita, liiketoimintaa, teollisuuden prosesseja ja yhteiskuntaa kokonaisuutena.

InnoLab-tutkimusalustallamme tutkimme ja edistämme avointa tiedettä, innovaatiotoimintaa, ja muun muassa julkisen sektorin uudistumista.

Toimimme tiiviissä vuorovaikutuksessa alueen energia- ja ympäristötekniikan ekosysteemin kanssa. Se menestyy hienosti globaalissa kilpailussa. Menestys ei kuitenkaan tule ilmaiseksi, vaan vaatii jatkuvia panostuksia korkeakouluilta, yrityksiltä, kaupungilta ja monilta muilta toimijoilta.

Vaasan yliopisto panostaa monipuoliseen vuorovaikutukseen ympäristön kanssa ja luomme uudenlaisia tapoja osaamisen kehittämiseen ja siirtämiseen. Esimerkiksi elinikäiseen oppimisen tarve on noussut voimakkaasti esille. Oletuksena on, että noin miljoona suomalaista tarvitsee uudelleen koulutusta lähivuosina.

Olemmekin jo aloittamassa työelämässä oleville suunnatun ICT-muutokoulutuksen. Jatkossa pyrimme tuottamaan entistä enemmän koulutusta jota voidaan tutkinto-opiskelijoiden ohella tarjota työelämän taitojaan täydentäville henkilöille.

Tiede- ja innovaatiopolitiikan tila Suomessa

Suomen tieteen tilasta ilmestyy säännöllisesti kattava raportti, joka valottaa yliopistojen toimintaa monipuolisesti mm. kansainvälisten vertailujen avulla. Selkeä tilannekuva ja avoimuus hyödyttävät varmasti kaikkia osapuolia.

Suomen tiede- ja innovaatiopolitiikan tilasta vastaava selvitystä ja tilannekuvaa ei ole saatavilla. Tämä on selvä puute, koska avoimuus olisi erittäin hyödyllistä. Seuraavassa joitakin tiede- ja innovaatiopolitiikan kehityskulkuja:

Suomen tiede- ja innovaatiopolitiikka oli Nokian matkapuhelinvuosina kansainvälinen menestystarina, nyt se on pitkään ollut vain säästötarina.

Vielä 2000-luvun alkupuolella Suomella oli hyvin vahva kansainvälinen asema erityisesti innovaatiopolitiikan alueella. Muiden maiden delegaatioita suorastaan tulvi Suomeen, jossa tutkimus-, koulutus- ja innovaatiopolitiikka tuottivat osaamista ja innovaatioita, joita alan yritykset menestyksekkäästi kaupallistivat.

Asiansa tuntevat suomalaiset tutkijat ja virkamiehet osallistuivat aktiivisesti EU:n ja OECD:n foorumeihin. Näin he olivat uusimman tiede- ja innovaatiopolitiikan kehittämisessä mukana ja alan osaamista kumuloitui Suomeen. Tiedepolitiikan osalta kansainvälinen vuorovaikutus EU:n ja OECD:n osaamiskeskittymien suuntaan on ollut kokoajan varsin ohutta.

Kaikki menestystarinat kuitenkin kestävät vain aikansa.

Vuonna 2007 alkanut finanssikriisi nosti perinteisen teollisuuspolitiikan painoarvoa innovaatiopolitiikan kustannuksella. Näin kävi EU:ssa ja myös Suomessa.

Erityisesti Tekesin määrärahojen mittavat supistukset aiheuttivat ongelmia sekä yrityksille että yliopistoille. Onneksi uusimmassa budjettiehdotuksessa on noin 100 miljoonan euron lisäys Business Finlandin ja Suomen Akatemian rahoitukseen.

Kahden viimeisen hallituskauden aikana tiede- ja innovaatiopolitiikkaa ovat leimanneet mittavat säästöt. Yliopistoja ovat kurittaneet myös toinen toistaan seuranneet rahoitusmallin muutokset.

Mittavaksi kasvanut hankerahoitusta on kuormittanut kohtuuttomasti yliopistojen hallintoa.

Sikäli kun rahoituksen kilpailuttaminen on tähdännyt resurssien tehokkaampaan käyttöön, niin käytännössä on käynyt juuri päinvastoin. Näin toteutettuna tutkimukseen tarkoitetut resurssit ovat sitoutuneet entistä enemmän hallinnollisiin tehtäviin

Lisäksi yliopistot ovatkin vieneet läpi mittavia muutoksia samalla kun perusrahoitus on supistunut. Tämä on erittäin haastava tehtävä mille tahansa organisaatiolle.

Suomessa on siis selkeä tarve tiede- ja innovaatiopolitiikan tilannekuvan päivitykselle. Se voi luoda edellytykset pitkäjänteisemmälle kehittämiselle ja mahdollistaa uusimman kansainvälisen osaamisen hyödyntämisen. Poliittikka-analyysi voisi myös erotella isot asiat pienistä, lisätä avointa ja rakentavaa keskustelua sekä luottamusta eri osapuolten kesken.

Erityisen tärkeää on päättäjien positiivinen ja kannustava suhtautuminen tiede- ja tutkimusyhteisöön. Sen avulla voidaan luoda pohja tulevalle menestykselle. Esimerkiksi kasvanut tohtorintutkintojen määrä tulee nähdä positiivisena saavutuksena eikä ongelmana.

Toiminnan tuloksellisuus

Vaasan yliopiston toiminnallinen tulos on kehittynyt myönteisesti niin tutkimuksessa kuin opetuksessakin.

Niin kandidaattien, maistereiden kuin tohtoreidenkin osalta saavutimme tai ylitimme asetetut tavoitteet. Erityisesti haluan mainita tohtorin tutkinnot, joissa olemme tasaisen varmasti ylittäneet asetetut tavoitteet. Vuosina 2016 ja 2017 meiltä valmistui kumpanakin vuonna 26 tohtoria tavoitteen ollessa 19 tutkintoa.

Tieteellisten julkaisujen osalta kehitys on jatkunut myös positiivisena. Tutkimuksen laadun ja -määrän kehittäminen on edelleen keskeinen tehtävä Vaasan yliopistossa. On tärkeää, että korkeatasoisten julkaisujen määrä kasvaa jatkossakin. Tavoitteenamme on, että jokainen opetus- ja tutkimus henkilöstöön kuuluva julkaisee vuosittain tieteellisiä artikkeleita. Yliopiston asema paranee merkittävästi kun jokainen parantaa omaa tekemistään hieman aiempaa paremmalle tasolle.

Mutta mikä on yliopiston perimmäinen tehtävä ja miten se vaikuttaa strategiseen kehittämisen?

Sivistys on tietenkin yliopiston keskeinen tehtävä ja sitä ei taatusti ole koskaan liikaa.

Myös koulutus ja osaaminen ovat entistä enemmän arvossaan. Mutta opetammeko oikeita asioita ja osaammeko valmistaa opiskelijoita huomisen vaatimuksia varten?

Entä tutkimus? Olemmeko osanneet kiinnittää huomion oikeisiin asioihin? Osaammeko luoda sellaista ymmärrystä, jonka avulla nykymaailman keskeisiä ongelmia voidaan ratkaista? Näitä kysymyksiä yliopistolla tulee jatkossakin pohtia myös strategisesti

International activities at the University of Vaasa

International activities are an integral part of our strategy and daily work. University of Vaasa is already one of the most international universities in Finland. We continue to strengthen our international reach systematically in research and education.

We are developing strategic international partnerships with China, EU, and the USA. With the partner universities the aim is to develop research collaboration, joint educational programmes as well as student and staff exchanges.

We have just agreed to join Fulbright programme to expand our collaboration with the US academics. Collaboration with the Chinese Academy of Science, Chinese universities and businesses will be boosted by recently awarded multi year project funding.

Our new exchange programme to Germany starts this autumn. It opens training opportunities for our students within German enterprises in Baden-Württemberg.

Our international staff and several hundred overseas exchange students are an elementary part of our campus.

Yliopiston talous

Vaasan yliopiston talous on ollut jo useita vuosia tasapainossa. Siksi meillä on mahdollisuus tehdä strategian mukaisia investointeja tutkimukseen ja opetukseen. Myös tilojen ja kampuksen oppimisympäristöihin tullaan investoimaan. Näin voimme tarjota houkuttelevan kampuksen niin opiskelijoille kuin henkilökunnallekin.

Yliopiston menestys on meistä jokaisesta kiinni

Yliopiston menestys perustuu osaavaan ja motivoituneeseen henkilökuntaan ja opiskelijoihin. On erityisen ilahduttavaa, että muutostenkin aikana nämä asiat ovat säilyneet hyvällä tasolla.

Yliopistomme uudistuessa panostamme entistä enemmän tutkimuksen ja opetuksen laatuun. Haluamme tarttua aikamme haasteisiin ja olla entistä avoimempi yhteisö. Yliopiston muutosta voi verrata keskimatkan juoksuun, jossa tarvitaan sekä nopeutta että kestävyyttä. Se on hyvin vaativa laji, jossa menestyminen edellyttää pitkäjänteistä ja päämäärätietoista toimintaa.

Yliopiston muutosten keskellä on tärkeää pitää huolta itsestämme ja toisistamme. Loppuun palaminen voi helposti yllättää kenet tahansa meistä. Aki Hintsaa lainaten:

‘Kun ihmisellä on aikaa huolehtia itsestään – nukkua hyvin, harrastaa ja viettää aikaa läheistensä parissa – tulee töihin energisempi, aikaansaavempi ja terveempi työntekijä’.

Näille yksinkertaisille elämän perusasioille rakentuu meidän kaikkien hyvinvointi.

Hyvät kuulijat,

Annetaan aplodit vetreälle 50-vuotiaalle Vaasan yliopistolle, sen henkilökunnalle ja opiskelijoille. He ovat sen ansainneet!

Jari Kuusisto
Rehtori
Vaasan yliopisto

